Várható élettartam 1990 és 2021 között Európában;
Global Burden of Disease Study 2021

Lancet Public Health (2025; DOI: 10.1016/S2468-2667(25)00009-X);
February 18, 2025

Kulcsszavak: várható élettartam, Global Burden of Disease Study 2021, Európa

Forrás Internet-helye:
https://www.thelancet.com/journals/lanpub/article/PIIS2468-2667(25)00009-X/fulltext
https://news.exeter.ac.uk/faculty-of-health-and-life-sciences/we-are-no-longer-living-longer-study-shows/ ; https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/padr.12687

A ***„Global Burden of Disease Study 2021“ (GBD)*** eredményei szerint a várható élettartam a pandémiával összefüggésben az Európai Gazdasági Térségben és Nagy-Britanniában csökkent, elsősorban azokban az országokban, ahol annak sokéves növekedését követően 2011 óta kiegyenlítődött. A tanulmány ezt elsősorban a kardiovaszkuláris kockázatok trendváltozásával hozza összefüggésbe.

A várható élettartam Európában 1900 óta folyamatosan növekedett. Kivételt képezett a két világháború és az 1918-as spanyolnátha időszaka. A sokéves növekedést a SARS-CoV-2 törte meg.

A ***„GBD 2021 Europe Life Expectancy Collaborators“*** munkacsoport eredményei szerint a várható élettartam csökkenése 2019 és 2021 között Görögországban (0,61 év) és Angliában (0,60 év) volt a legmagasabb. A várható élettartam a pandémia ellenére Írországban (évente +0,16 év) és Norvégiában (évente + 0,10 év) szignifikánsan növekedett. A várható élettartam növekedése ebben a két országban a pandémia előtti évtizedben is a legmagasabb volt (Norvégiában évente 0,23 év, Írországban évente 0,20 év). Ráadásul Norvégia a 20 ország közül az egyetlen, ahol a várható élettartam 2011 és 2019 között erőteljesebben növekedett, mint 1990 és 2011 között.

Németországban a várható élettartam 1990 és 2011 között még évente 0,24 évvel, 2011 és 2019 között évente 0,10 évvel növekedett. A növekedés Angliában évente 0,25-ről 0,07 évre, Görögországban évente 0,16-ról 0,10 évre lassult.

A várható élettartam csökkenésének jelei már a pandémia előtti évtizedben megmutatkoztak. A legerőteljesebb csökkenés Görögországban, Olaszországban, Portugáliában, Franciaországban, Ausztriában, Hollandiában, Németországban, Luxemburgban és Finnországban várható.

A szerzők ezt a kardiovaszkuláris kockázatokkal, többek között az elhízottsággal, magas vérnyomással, magas koleszterinszinttel hozzák összefüggésbe.

Az 1990 és 2011 közötti két évtizedben még jelentős javulás érvényesült, a 2011 és 2019 közötti időszakban azonban már rosszabbodás következett be.

Nicholas Steel (Norwich Medical School/Norwich Institute for Healthy Aging):
N.Steel@uea.ac.uk